Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Problematika přechodu daňové evidence na vedení účetnictví

Denis Vitouš

© 2019 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Denis Vitouš

Provoz a ekonomika

Název práce

Problematika přechodu daňové evidence na vedení účetnictví

Název anglicky

The Issue of the Transition from Tax Evidence to Accounting

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je na základě charakteristiky systémů daňové evidence a účetnictví vyhodnocení kritických momentů přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví a jejich dopadů na daňový základ. Budou analyzovány jednotlivé metodické kroky přechodu, posouzen daňový dopad a na základě modelového zpracování stanovena daňová optimalizace pro konkrétního podnikatele.

Metodika

Základem bakalářské práce bude rešeršní zpracování dostupné odborné literatury a příslušných zákonů z oblasti daňové evidence, podvojného účetnictví a obecného přechodu z daňové evidence na účetnictví. Bude charakterizován způsob evidence majetku a závazků v daňové evidenci a metody zachycování účetních hospodářských operací.

V praktické části bude provedena analýza informací ze získaných zdrojů daňové evidence vybraného soukromého podnikatele. Získané výsledky budou zpracovány na modelovém příkladu a vyhodnocen vliv na daňovou povinnost. Na základě komparace s obecnými údaji bude navržen konkrétní způsob přechodu z daňové evidence na účetnictví pro zvoleného podnikatele a jeho možná optimalizace.

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

daňová evidence, účetnictví, účetní systémy, převodový můstek, inventarizace, daňový dopad

---

Doporučené zdroje informací

COETSEE, Danie, Erwin BAKKER, Santosh VARUGHESE, et al. Interpretation and application of International financial reporting standards 2015. Hoboken: John Wiley, c2015. ISBN 978-1-118-88955-8.

DUŠEK Jiří, SEDLÁČEK Jaroslav. Daňová evidence podnikatelů 2015. 12. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5436-9.

HAKALOVÁ, Jana. Daňová evidence: teorie a praxe. Praha: Wolters Kluwer,2016. ISBN978-80-7552-239-9.

HRUŠKA, Vladimír. Účetní případy pro podnikatele 2016. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5802-2.

RYNEŠ, Petr. Podvojné účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím l 1.1.2013. 13., aktualiz. vyd. Praha: ANAG, 2013. Účetnictví. ISBN 978-80-7263-793-5.

SKÁLOVÁ, Jana. Podvojné účetnictví 2016. 22. vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0031-6.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jitka Šišková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 11. 2. 2019

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 20. 2. 2019

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 09. 03. 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Problematika přechodu daňové evidence na vedení účetnictví" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 13. 3. 2019 _____

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval paní Ing. Jitce Šiškové Ph.D. za odborné vedení, její věcné připomínky, užitečné a cenné rady při zpracování této bakalářské práce.

Problematika přechodu daňové evidence na vedení účetnictví

Abstrakt

Bakalářská práce se věnuje problematice daňové evidence, výdajovému paušálu a účetnictví, dále se zabývá přechodem daňové evidence na účetnictví. V teoretické části se objevuje analýza a vysvětlení pojmů daňové evidence a poté účetnictví. Dále se v teoretické části objevu obecný postup přechodu daňové evidence na účetnictví. Praktická část této bakalářské práce obsahuje samotný přechod daňové evidence na účetnictví, a to na modelovém příkladu, který je podložen údaji podnikatele, který nechce být jmenován. V modelovém příkladu se vypočítává daňový dopad pro tři metody, které jsou podnikateli nabídnuty a ty jsou daňová evidence, výdajový paušál a účetnictví. Dále je pro podnikatele vypočítáno daňové přiznání ke všem třem zmíněným metodám, poté jsou výsledky porovnány. Nakonec je podnikateli doporučena jedna z metod a případná optimalizace daňového dopadu.

Klíčová slova: daňová evidence, účetnictví, účetní systémy, převodový můstek, inventarizace, daňový dopad

The Issue of the Transition from Tax Evidence to Accounting

Abstract

Bachelor thesis deals with the issue of tax records, flat-rate and accounting, also deals with the transfer of tax evidence to accounting. In the theoretical part, the analysis and explanation of the concepts appear tax evidence and subsequently accounting. Further, in the theoretical part of the discovery, the general procedure for transferring tax records to accounting. The practical part of this bachelor thesis contains the transfer of the tax records to the accounting on a model example, which is based on the data of the entrepreneur who does not want to be named. In the model example, the tax impact is calculated for the three methods offered to entrepreneur, such as tax documents, flat rate and accounting. In addition, the tax return for all three methods is calculated for entrepreneurs, then the results are compared. Finally, one of the methods and possible optimization of the tax impact is recommended to the entrepreneur.

Keywords: tax evidence, accounting, accounting systems, transition bridge, inventory, tax impact

Obsah

1 Úvod 11

2 Cíl práce a metodika 12

2.1 Cíl práce 12

2.2 Metodika 12

3 Teoretická východiska 13

3.1 Daňová evidence 13

3.1.1 Deník příjmů a výdajů 15

3.1.2 Odpisy dlouhodobého majetku 18

3.1.3 Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob 22

3.2 Účetnictví 23

3.2.1 Bilanční princip 24

3.2.2 Účetní knihy 25

3.2.3 Účtový rozvrh 26

3.2.4 Příprava účetní závěrky 29

3.2.5 Druhy účetních závěrek 30

3.3 Přechod z daňové evidence na účetnictví 33

3.4 Mezinárodní účetní standardy (IFSR) 34

4 Vlastní práce 35

4.1 Charakteristika subjektu 35

4.2 Řádná inventarizace veškerého majetku a závazků 35

4.3 Výpočet daňového přiznání třemi metodami 38

4.3.1 Výpočet daně z příjmu fyzických osob pomocí skutečných výdajů 38

4.3.2 Výpočet daně z příjmu fyzických osob pomocí paušálu 39

4.4 Výpočet daně z příjmu právnických osob 40

4.4.1 Výpočet daně z příjmu právnických osob 42

4.5 Porovnání 3 metod pro podání daňového přiznaní 44

5 Závěr 45

6 Seznam použitých zdrojů 46

Seznam tabulek

Tabulka 1: Výdaje procentem z příjmů v roce 2016 dle § 7 odst. 7 ZDP a dle § 9 odst. 4 ZDP 15

Tabulka 2: Limity rozdělení: 16

Tabulka 3: Přehled odpisových skupin a doby odpisování dle § 30 ZDP 18

Tabulka 4: Roční odpisová sazba 19

Tabulka 5: Zrychlené odpisování 20

Tabulka 6: Charakteristika firmy podle velikosti 35

Tabulka 7: Přehled příjmů a výdajů za rok 2017 36

Tabulka 8: Přehled daně z přidané hodnoty 37

Tabulka 9: Daňové odpisy automobilu č. 1 38

Tabulka 10: Daňové odpisy automobilu č. 2 38

Tabulka 11: Výpočet daně z příjmu fyzických osob 39

Tabulka 12: Výpočet daně z příjmu fyzických osob 40

Tabulka 13: Přehled aktiv a pasiv 41

Tabulka 14: Výpočet Účet individuálního podnikatele 41

Tabulka 15: Počáteční rozvaha 42

Tabulka 16: Výpočet daně z příjmu právnických osob 43

Tabulka 17: Přehled metod pro daňové přiznání 44

Seznam použitých zkratek

ZDP – Zákon o dani z příjmů

ZDPH – Zákon o dani z přidané hodnoty

DPH – Daň z přidané hodnoty

1 Úvod

Občané České republiky, kteří jsou podnikatelé nebo se rozhodnou podnikat, mají tři možnosti, jak evidovat svoji podnikatelskou činnost. A to jsou daňová evidence, výdajový paušál a podvojné účetnictví.

Daňovou evidenci mohou vést pouze fyzické osoby na rozdíl od podvojného účetnictví, u kterého zákon o účetnictví stanovuje, kdo ho musí vést. U daňové evidence podnikatelská osoba pracuje pouze s příjmy a výdaji, a proto tedy nezná pojmy náklady a výnosy jako je tomu u podvojného účetnictví. V daňové evidenci se fyzická osoba může rozhodnout, zda uplatňovat výdaje v plné výši nebo procentuální paušální výdaje.

Bakalářská práce bude obsahovat teoretickou a praktickou část. Teoretická část bude obsahovat pojmy a výrazy, které se používají v této problematice a pomohou k lepšímu pochopení praktické části. V praktické části této bakalářské práce bude obsažen samotný přechod daňové evidence na účetnictví, a to na modelové příkladu. V modelovém příkladu se vypočítává daňový dopad pro daňovou evidenci, výdajový paušál a podvojné účetnictví. Dále bude proveden vypočet daňového přiznaní ke všem třem metodám. Po zjištění daňového dopadu, bude doporučena možná optimalizace.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je na základě charakteristiky systémů daňové evidence a účetnictví vyhodnocení kritických momentů přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví a jejich dopadů na daňový základ. Budou analyzovány jednotlivé metodické kroky přechodu, posouzen daňový dopad a na základě modelového zpracování stanovena daňová optimalizace pro konkrétního podnikatele.

2.2 Metodika

Základem bakalářské práce bude rešeršní zpracování dostupné odborné literatury a příslušných zákonů z oblasti daňové evidence, podvojného účetnictví a obecného přechodu z daňové evidence na účetnictví. Bude charakterizován způsob evidence majetku a závazků v daňové evidenci a metody zachycování účetních hospodářských operací.
V praktické části bude provedena analýza informací ze získaných zdrojů daňové evidence vybraného soukromého podnikatele. Získané výsledky budou zpracovány na modelovém příkladu dále budou provedeny tři návrhy pro daňové přiznání, jak pro fyzickou osobu, tak pro právnickou osobu. První návrh je daňová evidence pro daňového přiznání, která představuje výpočet příjmů minus skutečně prokazatelné výdaje, druhý návrh je metoda výdajového paušálu a tzn., že výpočet pro daňové přiznání bude příjmy minus procentuální sazba u tohoto konkrétního podnikatele to je 80 % z dosažených příjmů, třetí metoda je podvojné účetnictví, které je komplikovanější než předchozí dvě zmiňované metody, začíná výpočtem výnosy minus náklady a poté se k výsledku přičtou daňově neuznatelné náklady dále odečtou výnosy daňově neuznatelné a rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy poté je výsledek základ daně a od toho se odečtou odčitatelné položky a dary, po odečtení se zaokrouhlí na celé tisíce dolů, poté se vynásobí sazbou daně tj. 19 %, po provedení vynásobení vychází daň z příjmu právnických osob. Poté bude provedeno srovnání těchto tří metod. A na základě komparace s obecnými údaji bude navržen konkrétní způsob přechodu z daňové evidence na účetnictví pro zvoleného podnikatele a jeho možná optimalizace.

3 Teoretická východiska

Teoretická část bude obsahovat charakteristiku a rozdíly daňové evidence a účetnictví. Dále zde bude uvedeno shrnutí přechodu z daňové evidence na účetnictví.

3.1 Daňová evidence

Cíl daňové evidence je poskytnout potřebné údaje pro zjištění základu daně z příjmu. Je stanovena pro ty subjekty, které nejsou účetními jednotkami ve významu zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví a ve verzi pozdějších předpisů. Podle § 1 tohoto zákona za účetní jednotky se považují některé fyzické osoby a také právnické osoby. (Dušek, Sedláček, 2015)

Cíle daňové evidence:

- Správné vykázání daňových příjmů a výdajů, a to je nezbytné pro stanovení základu daně z příjmů podnikatele za dané zdaňovací období,
- Zdroj informací o vlastní podnikatelské činnosti pro podnikatele,
- Vedení průkazné evidence příjmů a výdajů izolovaně od evidence majetku a dluhů. (Hakalová, Pšenková, 2016)

Pro vedení daňové evidence budou uplatněny např. tyto knihy:

a) knihu dluhů,
b) peněžní deník (evidence – deník příjmů a výdajů),
c) knihu pohledávek,
d) evidence, záznamy o ostatních složkách majetku a závazcích (dluzích) z pracovněprávních vztahů, jestliže mají pro ně použití, jedná se zejména o:
   - knihu (seznam, evidence) drobného hmotného a nehmotného majetku,
   - knihu pro sledování cenin,
   - knihu pro sledování nepřímých daní u plátců daně (knihu pro sledování daně z přidané hodnoty a knihy pro sledování spotřebních daní), pokud nejsou součástí knihy pohledávek a dluhů,
   - knihu (karty) nehmotného, hmotného majetku,
   - knihu (seznam, evidence) drobného hmotného a nehmotného majetku,
   - knihu pro sledování cenin,

- knihu pro sledování nepřímých daní u plátců daně (knihu pro sledování daně z přidané hodnoty a knihy pro sledování spotřebních daní), pokud nejsou součástí knihy pohledávek a dluhů,

e) ostatní záznamy vyplývající ze zvláštních právních předpisů, především:
   - karty časového rozlišení výdajů v souvislosti s finančním leasingem (v návaznosti na ZDP),
   - kniha evidence jízd a další knihy, karty, evidence,
   - mzdovou agendu (mzdové listy, rekapitulace mezd a další),
   - karty zákonných rezerv dle ZoR (Hakalová, Pšenková, 2016)

Evidence příjmů

Příjmem je chápáno dle § 3 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, peněžité i nepeněžité plnění, které nabyde poplatník v průběhu podnikatelské činnosti. V evidenci příjmů by měly být zaznamenány příjmy, za účelem předmětu daně a v potřebném členění pro výpočet základu daně. Základní členění příjmů bude:

a) příjmy dosažené směnou,
b) peněžní příjmy,
c) nepeněžní příjmy (Dušek, Sedláček, 2015)

Evidence výdajů

Výdaje mají formu peněžitou i nepeněžitou jako příjem. Dále členění v evidenci výdajů by mělo rozlišit následující druhy:

a) peněžní daňové výdaje,
b) nepeněžní daňové výdaje. (Dušek, Sedláček, 2015)

Výdaje paušálem

Pro výdajový paušál se podnikatel rozhodne, pokud chce uplatnit výdaje paušální částkou, která je stanovena pomocí procenta v zákoně o dani z příjmu viz. Tabulka 1, nikoliv výdaje ve skutečné výši. Výdajový paušál může poplatník uplatnit, i když je plátcem DPH. (Dušek, Sedláček, 2015)

Tabulka 1: Výdaje procentem z příjmů v roce 2016 dle § 7 odst. 7 ZDP a dle § 9 odst. 4 ZDP

Výdaje procentem z příjmů dle § 7 odst. 7 ZDP
80 % z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného, z příjmů ze zemědělské výroby a lesního, vodního hospodářství **maximálně lze, však uplatnit výdaje do částky 1,6 mil. Kč.**
60 % z příjmů z živnostenského podnikání, s výjimkou příjmů z živnostenského podnikání řemeslného, **maximálně lze, však uplatnit výdaje do částky 1,2 mil. Kč.**
40 % z jiných příjmů ze samostatné činnosti s výjimkou příjmů podle § 7 odst. 1 písm. d) a odst. 6 zákona o dani z příjmů (např. příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem a příjmy z výkonu nezávislého povolání atd.) **maximálně lze, však uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč.**
30 % z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku podle § 9 odst. 4 zákona o dani z příjmů, **maximálně lze, však uplatnit výdaje do částky 600 000 Kč.**

Zdroj: vlastní zpracování (Hakalová, Pšenková, 2016)

3.1.1 **Deník příjmů a výdajů**

Deník příjmů a výdajů je určen pro podnikatele, kteří nabývají příjmy z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti podle § 7 zákona o daních z příjmů a neuplatňují výdaje procentem z příjmů a nejsou účetní jednotkou. Deník příjmů a výdajů obsahuje alespoň tyto údaje:

a) datum uskutečnění transakce (zápisu do deníku),
b) označení daňového dokladu,
c) stručný popis transakce,
d) přehled o přijaté a zaplacené dani z přidané hodnoty,
e) přehled o celkových výdajích,
f) přehled o výdajích, souvisejících s příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů,
g) přehled o celkových příjmech,
h) přehled o příjmech, které jsou předmětem daně z příjmů v členění podle dílčích základů daně,
i) přehled o úpravách podle § 23 a ostatních podle zákona o daních z příjmů, které zvyšují nebo snižují rozdíl mezi příjmy a výdaji za zdaňovací období.

V deníku se zápis provádí chronologicky dle samostatných daňových dokladů, a to podle každé hospodářské operace, který je vymezen jeden řádek. (Dušek, Sedláček, 2015)

Spolupracující osoby

Spolupracující osoby jsou podle § 13/1:

a) manžel,
b) osoba žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti,
c) člen rodiny zúčastněný na provozu rodinného závodu.

Příjmy a výdaje nelze rozdělovat podle § 13/4:

a) na dítě, které nemá ukončenou povinnou školní docházku,
b) na dítě v měsících, kdy je na něj uplatňováno daňové zvýhodnění,
c) na manžela, je-li na něj uplatňována sleva,
d) na a od poplatníka, který zemřel. (Dušek, Sedláček, 2015)

Tabulka 2: Limity rozdělení:

	Max %	Max. za zdaň. období	Max. měsíčně
Manžel (§ 13/2)	50 %	540 000 Kč	45 000 Kč
Ostatní (§ 13/3)	30 %	180 000 Kč	15 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování (Dušek, Sedláček, 2015)

Daňová evidence pohledávek

Pohledávky obecně představují v peněžním vyjádřením nároky věřitele na úhradu smluvně dohodnutých sum, např. za zálohy, výkony či jiná plnění, která byla poskytnuta. Pohledávky, které jsou majetkem (aktivy) podnikatele, vyrovnávají časový nesoulad v obchodních vztazích mezi poskytnutí výkonů dodavatele (služeb, výrobků, zboží) a okamžikem zaplacení těchto výkonů odběratelem, tzn. při prodeji výkonů, výrobku nebo zboží na fakturu splatnou na dobu určitou. Pohledávky se dále člení podle místa vzniku na tuzemské a zahraniční a podle doby splatnosti na krátkodobé a dlouhodobé. (Dušek, Sedláček, 2015)

Daňová evidence dluhů

Dluhy jsou pasivy podnikatele. Dále dluhy v peněžním vyjádřením představují povinnosti dlužníka uhradit smluvně dohodnuté sumy, např. za přijaté zálohy, výkony nebo jiné plnění. V obchodních vztazích vznikají převzetím služeb, výrobků či služeb od dodavatelů na obchodní úvěr. Doba splatnosti dluhu je obsažena na faktuře dle obchodní smlouvy. Pokud vznikne neuhrazená faktura ve stanoveném termínu vzniká dodavateli nárok účtovat úroky (penále) z prodlení (smluvní nebo nesmluvní). Podle místa vzniku se dělí na tuzemské a zahraniční a podle doby splatnosti se dělí na krátkodobé a dlouhodobé. (Dušek, Sedláček, 2015)

Obsah daňové evidence pohledávek a dluhů

Daňová evidence pohledávek a dluhů obsahuje:

- číslo řádku,
- označení dokladu,
- označení dlužníka/věřitele,
- datum odeslání/přijetí dokladu,
- datum splatnosti,
- datum inkasa/úhrady,
- druh pohledávky/dluhu,
- částka (Kč),
- poznámka. (Dušek, Sedláček, 2015)

Evidence dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek je definován právními předpisy jako majetek, jehož charakteristickou vlastností je jeho doba životnosti, která je více než jeden rok použitelnosti. Dlouhodobý majetek se nespotřebovává jednorázově, ale postupně, to znamená, že samotné pořízení dlouhodobého majetku nelze zahrnout přímo do daňových výdajů (nákladů). Do výdajů se příslušná část ceny dlouhodobého majetku udává postupně formou tzv. odpisů.

Dlouhodobý majetek se člení na tři základní skupiny:

- dlouhodobý nehmotný majetek,
- dlouhodobý hmotný majetek,
- dlouhodobý finanční majetek. (Dušek, Sedláček, 2015)

Evidence (evidenční karta) by měla dle vyhlášky č. 500/2002 Sb. splňovat požadavky kladené na analytickou evidenci dlouhodobého majetku, tzn. zahrnovat minimálně tyto údaje:

1. název nebo popis složky majetku (nebo jeho číselné označení),
2. datum pořízení nebo datum uvedení do užívání (pokud není shodné),
3. zvolený způsob daňových odpisů,
4. částky daňových odpisů za zdaňovací období,
5. ocenění,
6. zřízené zástavní právo příp. věcné břemeno,
7. datum a způsob vyřazení. (Dušek, Sedláček, 2015)

3.1.2 **Odpisy dlouhodobého majetku**

Pomocí odpisů se opotřebení dlouhodobého majetku, který se pořizuje na dobu delší než 1 rok, vyjadřuje postupně, nikoliv jednorázově. Odpisováním dlouhodobého majetku je chápáno postupné zahrnování jeho vstupní ceny do daňových výdajů. Dlouhodobý hmotný majetek se odpisuje v soulad s § 26–33 zákona o daních z příjmů. Ale od roku 2001 dlouhodobý nehmotný majetek nepodléhá pravidlům stanoveným v tomto zákoně a výdaj na jeho pořízení se zaznamenává do deníku příjmů a výdajů již v okamžiku pořízení. (Dušek, Sedláček, 2015)

Tabulka 3: Přehled odpisových skupin a doby odpisování dle § 30 ZDP

Odpisová skupina	Doba odpisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

Zdroj: vlastní zpracování (Hakalová, Pšenková, 2016)

Rovnoměrné odpisování

Při stanovení odpisu dlouhodobého hmotného majetku metodou rovnoměrného odpisování za dané zdaňovací období ve výši jedné setiny součinu jeho vstupní ceny (Vc) a určené roční odpisové sazby. Výpočet rovnoměrného daňového odpisu (O) se tedy uskuteční podle následujícího vzorce: O = Vc • Roční odpisová sazba/100 (Dušek, Sedláček, 2015)

Tabulka 4: Roční odpisová sazba

Odpisová skupina	Roční odpisová sazba (%)		
	V 1. roce odpisování	V dalších letech	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	20,0	40,0	33,3
2	11,0	22,25	20,0
3	5,5	10,5	10,0
4	2,15	5,15	5,0
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2,0

Zdroj: vlastní zpracování (Dušek, Sedláček, 2015)

Zrychlené odpisování

Výpočet zrychleného odpisování je oproti rovnoměrnému odpisování poněkud komplikovanější, a to z důvodu, že dílčím odpisovým skupinám nejsou přiřazeny přímo roční odpisové sazby, ale koeficienty. Tyto koeficienty jsou přiřazeny jednotlivým odpisovým skupinám pro zrychlené (degresivní) odpisování v zákoně o daních z příjmů v § 32 a jejich přehled ukazuje tabulka 5:

Tabulka 5: Zrychlené odpisování

Odpisová skupina	Koeficienty pro zrychlené odpisování		
	V 1. roce odpisování	V dalších letech	Pro zvýšenou Zc
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: vlastní zpracování (Dušek, Sedláček, 2015)

Evidence zásob

Zásoby se zachycují bez ohledu na jejich způsob nabytí na kartách zásob (v knize zásob). Podnikatel prokazuje stav zásob k datu inventarizace v hmotných jednotkách a stanoveným způsobem je ocení. Na kartách zásob se také zaznamená hmotný majetek v ocenění do 40 000 Kč, jehož doba používání je delší než jeden rok, a to s jasným označením, že se jedná o tzv. drobný hmotný majetek. (Hakalová, Pšenková, 2016)

V evidenci zásob je vhodné zaznamenat:

- název nebo popis daného majetku,
- datum pořízení,
- počet jednotek daného majetku,
- pořizovací cenu (reprodukční pořizovací cenu, vlastní náklady),
- datum a způsob vyřazení. (Dušek, Sedláček, 2015)

Krátkodobý finanční majetek

Krátkodobý finanční majetek představuje v majetku podnikatele nejlikvidnější složku. Mezi majetek patří podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů nedefinuje a odvolává se na účetní předpisy. Jeho součástí jsou:

- peníze v korunové nebo valutové pokladně, eventuálně peníze na cestě vztahující se k této položce,
- účty v bankách, tzn. peněžní zůstatky na bankovních účtech (korunových i devizových), eventuálně peníze na cestě vztahující se k této položce,

- ceniny,
- krátkodobé cenné papíry (např. cenné papíry určené k obchodování, které podnikatel pořizuje s cílem dosáhnout zisk z cenového rozdílu v časovém horizontu do 12 měsíců, dluhové cenné papíry se splatností jeden rok a kratší, ostatní krátkodobé cenné papíry a podíly a nakoupené opční listy).

Žádný kursový přepočet se k poslednímu dni roku neprovádí, jestliže jsou majetek, pohledávky nebo dluhy v cizí měně, to je rozdíl oproti účetnictví. (Dušek, Sedláček, 2015)

Evidence jízd

Evidenci jízd vedou podnikatelé, jenž využívají motorové vozidlo k podnikatelským účelům, bez ohledu na to, jestli ono vozidlo je zahrnuto v obchodním majetku podnikatele, v nájmu, vypůjčeno nebo nezahrnuto v jejich obchodním majetku podnikatele (soukromé motorové vozidlo).

Kniha jízd by měla zahrnovat alespoň:

a) identifikaci vozidla,
b) datum jízdy,
c) místo začátku a cíle jízdy,
d) účel jízdy,
e) počet ujetých kilometrů,
f) stav tachometru na začátku účetního období (nebo k datu zahájení podnikatelské činnosti či datu pořízení automobilu),
g) stav tachometru na konci účetního období (nebo ke dni ukončení podnikatelské činnosti či k datu vyřazení automobilu z účetní evidence),

V případě soukromého automobilu se údaje v bodech f) a g) nevyžadují. (Dušek, Sedláček, 2015)

Mzdová evidence

Mzdová evidence, kterou vede podnikatel (zaměstnavatel) svým zaměstnancům nikoliv jen osobní, nýbrž tzv. mzdovou agendu, jenž vypovídá o mzdě zaměstnance, správnosti uskutečněných srážek a slouží jako podklad ke kontrole ze strany zdravotních, sociálních orgánů a patřičného správce daně. V této agendě se nachází především výplatní pásky,

výplatní listiny, mzdové listy, daňová prohlášení, evidenční listy důchodového pojištění aj. Zaměstnavatel je povinen mzdy zaměstnanců, které podléhají dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, řádně vypočítat, srazit, zaznamenat a odvést, totožně jako pojistné na všeobecné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. (Hakalová, Pšenková, 2016)

Evidence DPH

Osoba (podnikatel), která má místo podnikání, provozovnu nebo sídlo v tuzemsku, je povinná k dani, pokud za posledních 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců překročila obrat částkou 1 mil. Kč (§ 6 odst. 1 ZDPH) a stává se plátcem daně z přidané hodnoty (další možnosti registrace upravuje § 94 a 95 ZDPH). Tato osoba se stává plátcem daně od prvního dne druhého měsíce následujícího měsíci, ve kterém přesáhla stanovený obrat, pokud se osoba nestala podle ZDPH plátcem již dříve. (Hakalová, Pšenková, 2016)

Evidenci DPH může podnikatel zaznamenávat v rámci knihy dluhů a pohledávek nebo odděleně v členění na DPH na vstupu a výstupu zvlášť pro základní a sníženou sazbu daně. (Dušek, Sedláček, 2015)

Sazba daně u zdanitelných plnění nebo přijaté úhrady:

- základní sazba daně ve výši 21 %,
- první snížená sazba daně ve výši 15 %,
- druhá snížená sazba daně ve výši 10 %. (Hakalová, Pšenková, 2016)

3.1.3 Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob

Přiznání k dani z příjmů fyzických osob se skládá ze záhlaví, údajů o poplatníkovi, šesti oddílů a závěrečných údajů. Přílohy by měli být nedílnou součástí daňového přiznání. Daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob je určeno pro kombinaci příjmů, jenž mohou být dle zákona o dani z příjmů:

- příjmy ze závislé činnosti vymezené v § 6 ZDP,
- příjmy ze samostatné činnosti vymezené v § 7 ZDP,
- příjmy z kapitálového majetku vymezené v § 8 ZDP,
- příjmy z nájmu vymezené v § 9 ZDP,
- ostatní příjmy vymezené v § 10 ZDP. (Hakalová, Pšenková, 2016)

3.2 Účetnictví

Podle vyhlášky č. 500/2002 Sb. se realizují některá ustanovení zákona o účetnictví, pro účetní jednotky neboli podnikateli, kteří účtují v soustavě podvojného účetnictví (dále jen „vyhláška“), rozpracovává některá ustanovení zákona o účetnictví do detailnější úpravy. Určují se zde hlavně:

- účetní závěrka – rozsah účetní závěrky (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha, přehled o peněžních tocích, přehled o změnách vlastního kapitálu), obsahové vymezení některých položek rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy,
- účetní metody a jejich použití, např. metody oceňování majetku, odpisování kurzových rozdílů, odložené daně vzájemného zúčtování položek,
- směrná účtová osnova na úrovni skupin účtů,
- konsolidovaná účetní závěrka.

Podnikatelé, kteří jsou zapsáni v obchodním rejstříku (všechny právnické a zapsané fyzické osoby), účtují v soustavě podvojného účetnictví o pohybu a stavu obchodního majetku a závazků, výnosech a nákladech, vlastního kapitálu a zisku či ztrátě. Z úpravy v zákoně o účetnictví se vychází, že účetní období je buď kalendářní, nebo hospodářský rok.

Za účetní jednotky jsou považovány:

a) všechny právnické osoby,
b) fyzické osoby, které jsou jako podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku,
c) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí,
d) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně zdanitelných plnění osvobozených od této daně, přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku,
e) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vést účetnictví ukládá zvláštní právní předpis,
f) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou společníky sdruženými ve společnosti (dříve účastníky sdružení bez právní subjektivity), pokud alespoň jeden ze společníků sdružených v této společnosti je účetní jednotkou,

g) organizační složky státu, svěřenské fondy, podle občanského zákoníku, fondy obhospodařované penzijní společností, investiční fondy bez právní osobnosti. (Skálová a kolektiv, 2016)

3.2.1 **Bilanční princip**

Majetek firmy sleduje účetnictví ze dvou úhlů pohledu, za prvé jeho druhovou strukturu a za druhé zdroje, z kterých byl pořízen. Druhová struktura majetku odpovídá na to, jaký majetek firma vlastní. Druhová struktura se účetním termínem nazývá aktiva. Konkrétní forma majetku se zachycuje v peněžním vyjádřením. Dle mezinárodních účetních standardů se aktiva definují jako položky majetku firmy, které:

- představují pro firmu budoucí ekonomický prospěch (zisk),
- tento prospěch má firmu plně pod kontrolou, je určena výhradně jemu,
- očekávání budoucího ekonomického prospěchu musí být dostatečně spolehlivé a prokazatelné, položka aktiv je důsledkem hospodářských operací uskutečněných v minulosti,
- položka aktiv musí být s dostatečnou mírou spolehlivě ocenitelná, vyjádřitelná v penězích.

Druhý pohled na majetek firmy je z hlediska jeho zdrojů krytí odpovídá na otázku, z čeho nebo za co byl majetek firmy pořízen. Zdroje pořízení jsou v podstatě dvojího druhu:

a) Vlastní zdroje – jsou tvořeny základním kapitálem obchodního závodu, fondy a nerozděleným ziskem.
b) Cizí zdroje – jsou všechny dluhy obchodního závodu vůči dodavatelům, pracovníkům, bance a dalším věřitelům. (Skálová a kolektiv, 2016)

Dokladovost

Všechny hospodářské operace, které vstupují do účetnictví, musí být objektivně a jednoznačně určitelná a měřitelný v peněžním vyjádřením. Účetnictví se zaměřuje na zachycení minulosti, proto zaznamenává pouze operace, které se již staly. Budoucí hospodářská operace, které by se stala účetním případem, musí být prověřena a doložena dokladem. O důležitosti dokladů v průkaznosti účetnictví vypovídá § 11 odst. 1 a 2 zákona o účetnictví. (Skálová a kolektiv, 2016)

Syntetické a analytické účty

Na syntetické účty se zaznamenávají souhrnné stavy a pohyby jednotlivých druhů majetku, zdrojů, výnosů a nákladů. Směrná účtová osnova se na úrovni skupin účtů definuje podle vyhlášky MF. Uspořádaní a obsah syntetických účtu si v účetním rozvrhu určuje účetní jednotka sama dle směrné účtové osnovy. Syntetické účty se dále člení na analytické účty, a to dle potřeb požadavků právních předpisů, účetní závěrky eventuálně podle dalších potřeb účetní jednotky.

Například syntetický účet 311 – Odběratelé lze rozdělit na řadu analytických účtů podle jednotlivých odběratelů – analytické účty:
311/1 – Vodohospodářský podnik a. s.,
311/2 – RAZKA s. r. o.,
311/3 – Petr Jahoda, Zbůch.

Součet obratů a počátečních zůstatků všech analytických účtů na straně Má Dáti a Dal se musejí rovnat příslušnému syntetickému účtu v obratu a počátečním zůstatku. Tato kontinuita se ověřuje kontrolní soupiskou analytických účtů. (Skálová a kolektiv, 2016)

3.2.2 Účetní knihy

Deník

Deník zaznamenává účetní případy chronologicky za sebou, tzn. v časově uspořádané posloupnosti podle jejich vzniku.
Význam deníku:

- časově uspořádává účetní operace,
- zabraňuje dodatečným úpravám vpisování případů či údajů,
- spojuje doklady s hlavní knihou; postup je doklad – deník – hlavní kniha – knihy analytických účtů
- napomáhá odhalení chyb, k niž došlo v hlavní knize,
- zajišťuje průkaznost a spolehlivost účetních údajů vazbou na doklady.

Hlavní kniha

V hlavní knize jsou syntetické účty, na kterých jsou věcně uspořádané účetní záznamy. Z hlavní knihy se získávají ty nejdůležitější informace o stavu a pohybu jednotlivých složek aktiv, pasiv, výnosů a nákladů. Otevřené syntetické účty v hlavní knize musí být obsaženy v účtovém rozvrhu a musí mít alespoň tyto údaje:

- souhrnné obraty strany Má Dáti a Dal nejvýše za kalendářní měsíc,
- zůstatky ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha,
- zůstatky k okamžiku ke kterému se sestavuje účetní závěrka.

Knihy analytických účtů

V knize analytických účtů jsou detailně rozváděny účetní záznamy z hlavní knihy. Úprava knih analytických účtů není zákonem stanovena, a proto mají formu vedení analytických účtů v kompetenci jednotlivé firmy. Peněžní sumy v knize analytických účtů se musejí rovnat příslušnému syntetickému účtu v souhrnných peněžních částkách, obratu či zůstatku. Vyjádření v peněžních, které se používá v knihách analytických účtů i v pomocných knihách, není možné použít jen měrných jednotek a vyjádřené množství. (Skálová a kolektiv, 2016)

3.2.3 Účtový rozvrh

Účtový rozvrh si každá firma tvoří sama podle směrné účtové osnovy podnikatele, dále je určena v prováděcí vyhlášce, z účtového rozvrhu minulého účetního období, z obsahu majetku a závazků, z očekávaného vývoje a predikujících účetních případů, z obsahové náplně samostatných položek účetních výkazů, z požadavků na sestavení účetních výkazů. Pokud firma vede účetnictví v plném rozsahu sestaví účetní rozvrh tak, aby byl uspořádaný a obsah syntetických účtů ve formě účtových skupin směrné účtové osnovy. (Ryneš, 2013)

Účtové třídy:

- účtová třída 0 – Dlouhodobý majetek
- účtová třída 1 – Zásoby
- účtová třída 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky
- účtová třída 3 – Zúčtovací vztahy
- účtová třída 4 – Kapitálové účty a dlouhodobé závazky
- účtová třída 5 – Náklady

- účtová třída 6 – Výnosy
- účtová třída 7 – Závěrkové a podrozvahové účty
- účtová třída 8 a 9 – Vnitropodnikové účetnictví

Účtové skupiny:

- 01 – Dlouhodobý nehmotný majetek, 02 – Dlouhodobý hmotný majetek odpisovaný, 03 – Dlouhodobý hmotný majetek neodpisovaný, 04 – Nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek, 05 – Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek, 06 – Dlouhodobý finanční majetek, 07 – Oprávky k dlouhodobému nehmotnému majetku, 08 – Oprávky k dlouhodobému hmotnému majetku, 09 – Opravné položky k dlouhodobému majetku
- 11 – Materiál, 12 – Zásoby vlastní činnosti, 13 – Zboží, 15 – Poskytnuté zálohy na zásoby, 19 – Opravné položky k zásobám
- 21 – Peněžní prostředky v pokladně, 22 – Peněžní prostředky na účtech, 23 – Krátkodobé úvěry, 24 – Krátkodobé finanční výpomoci, 25 – Krátkodobý finanční majetek, 26 – Převod mezi finančními účty, 29 – Opravné položky ke krátkodobému finančnímu majetku
- 31 – Pohledávky (krátkodobé i dlouhodobé), 32 – Závazky (krátkodobé), 33 – Zúčtování se zaměstnanci a institucemi, 34 – Zúčtování daní a dotací, 35 – Pohledávky za společníky, 36 – Závazky ke společníkům, 37 – Jiné pohledávky a závazky, 38 – Přechodné účty aktiv a pasiv, 39 – Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování
- 41 – Základní kapitul a kapitálové fondy, 42 – Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření, 43 – Výsledek hospodaření, 45 – Rezervy, 46 – Dlouhodobé závazky, 47 – Dlouhodobé závazky, 48 – Odložený daňový závazek a pohledávka, 49 – Individuální podnikatel
- 50 – Spotřebované nákupy, 51 – Služby, 52 – Osobní náklady, 53 – Daně a poplatky, 54 – Jiné provozní náklady, 55 – Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti, 56 – Finanční náklady, 57 – Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti, 58 – Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktivace, 59 – Daně z příjmů, převodové účty a rezerva na daň z příjmů

- 60 – Tržby za vlastní výkony a zboží, 64 – Jiné provozní výnosy, 66 – Finanční výnosy, 69 – Převodové účty
- 70 – Účty rozvažné, 71 – Účet zisků a ztrát, 75 až 79 – Podrozvahové účty (Hruška, 2016)

Náklady

Náklady jsou peněžně vyjádřené hospodářské činnosti a prostředky. V podnikatelské činnosti vznikají náklady jako výsledek realizovaných operací.

Náklady se dělí podle:

- druhu,
- účelu,
- dopadu do daňové problematiky.

Druhové členění nákladů

Druhové členění nákladů vyjadřuje, která konkrétní aktiva, nakupovaná práce či služby byly spotřebovány. Dále je to počáteční vyjádření nákladů při vstupu do hospodářské činnosti. Tyto náklady jsou externí tzn., že firma je získává pro činnost z vnějšího prostředí.

Účelové členění nákladů

Ve finančním účetnictví se aplikuje pro účelové členění nákladů dělení na:

- provozní náklady,
- finanční náklady.

Díky účelovému členění nákladů se výsledek hospodaření vykazuje jako souhrn výsledku hospodaření z provozních činností a z finančních operací.

Daňové kritérium

Zákon o daních z příjmů uplatňuje pro daňové účely pojem náklady (výdaje) na zajištění, udržení a dosažení příjmů. Pro výpočet základu daně se odečtou náklady vynaložené na zajištění, udržení a dosažení příjmů, které jsou v prokazatelné výši a stanovené zákonem o daních z příjmů či jinými předpisy. (Skálová a kolektiv, 2016)

Výnosy

Výnosy jsou peněžním vyjádřením prodaných výkonů firmy (služeb, výrobků, zboží). Pro firmu představují:

- úhradu vynaložených nákladů a zisk,
- dovršení podnikatelské aktivity,
- vyjádření úspěšnosti na trhu.

Na výnosy lze pohlížet z několik hledisek:

- druhové členění,
- účelové členění odpovídající členění nákladů,
- daňové hledisko. (Skálová a kolektiv, 2016)

3.2.4 Příprava účetní závěrky

V účetní závěrce se vykazují položky v celých tisících korun, a to v peněžní formě české měny. V účetní závěrce se položky „AKTIVA CELKEM“ (netto) a „PASIVA CELKEM“ musejí rovnat. Položce „Výsledek hospodaření běžného účetního období“ uvedené v rozvaze (bilanci) se musí rovnat položka „Výsledek hospodaření za účetní období“, která je uvedena ve výkazu zisku a ztráty. (Skálová a kolektiv, 2016)

Účetní uzávěrka

Účetní uzávěrka představuje všechny práce, které jsou spojené s uzavřením účetní knihy a sestavením účetní závěrky. Každá účetní jednotka by měla postupovat dle vnitropodnikové směrnice, ve které jsou popsány veškeré potřebné kroky, které musí být provedeny. Většinou se jedná o zjištění a zaúčtování níže vypsaných operací:

- zaúčtování časového rozlišení nákladů a výnosů, zaúčtování dohadných položek,
- zaúčtování kurzových rozdílů k položkám v cizí měně,
- realizace inventarizace a zúčtování inventarizačních rozdílů,
- díky výsledkům inventarizace se stanový opravné položky k aktivům,
- zaúčtování zákonných opravných položek k pohledávkám a odpis pohledávek,
- tvorba nebo zúčtování rezerv,
- výpočet a zaúčtování odložené daně,
- výpočet a zaúčtování splatné daně. (Skálová a kolektiv, 2016)

Události po rozvahovém dni

Jestliže dojde po datu účetním, případně po rozvahovém dni, může být ovlivněna některými událostmi, a proto je účetní jednotka povinna tyty události zhodnotit a zvážit jejich důsledek na informace doložené v účetní závěrce běžného roku. Pokud nastaly v období mezi koncem rozhodného dne a dnem sestavení účetní závěrky nějaké události, které mají značný dopad na věcný a důvěryhodný obraz finanční situace a předmětu účetnictví, měly by být informace o těchto událostech uvedeny v příloze k účetní závěrce. Důležité je kromě významnosti dopadu událostí na účetnictví také rozpoznat další dva typy událostí a to jsou:

- události, které jsou důkazem o podmínkách, které již existovaly k datu účetní závěrky,
- události, které svědčí o podmínkách vzniklých až po datu účetní závěrky. (Skálová a kolektiv, 2016)

3.2.5 Druhy účetních závěrek

Řádná a mimořádná účetní závěrka

Účetní jednotky sestavují účetní závěrku dle § 19 zákona o účetnictví k rozvahovému dni, to je den, kdy se uzavírají účetní knihy. Řádná účetní uzávěrka uzavírá účetní knihy k poslednímu dni účetního období. Pokud účetní knihy jsou uzavírány jindy než k poslednímu dni účetního období, tak se jedná o mimořádnou účetní závěrku.

Mezitímní účetní závěrka

U mezitímní účetní závěrky se při sestavení neuzavírají účetní knihy a inventarizace se realizuje jen z důvodu vyjádření ocenění podle ustanovení § 25 odst. 3 zákona o účetnictví. Pro mezitímní účetní závěrku, ale také platí pravidla, která jsou pro řádnou a mimořádnou závěrku, tzn. vykázat správně výnosy a náklady za dané období, posoudit všechna možná rizika a potenciální ztráty související s majetkem a závazky, známých do okamžiku sestavení účetní závěrky. V praxi to představuje odpisy majetku, rezervy a opravné položky. Primární rozdíl mezi řádnou (mimořádnou) účetní závěrkou a mezitímní účetní závěrkou je kvalitativní. (Skálová a kolektiv, 2016)

Rozvaha

Rozvaha představuje bilančně uspořádaný přehled majetku (aktiv) na jedné straně a na druhé straně vlastní a cizí zdroje (pasiva), které jsou zdrojem financování.
Podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., jež se realizují některá nařízení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky (podnikatele), jež vedou podvojné účetnictví. V rozvaze se vykazují za běžné období aktiva v netto hodnotě skládající se z brutto stavu majetku (vstupní ceny) a korekce k jednotlivým položkám aktiv (opravné položky a oprávky), aktiva za porovnatelné období jsou zaznamenávána v netto hodnotách, pasiva (položky vlastního kapitálu, závazků, rezerv a jiných pasiv) se za běžné a porovnatelné minulé účetní období vykazují v účetních hodnotách. (Ryneš, 2013)

Výkaz zisků a ztrát (výsledovka)

Výkaz zisků a ztrát představuje stupňovitě uspořádaný přehled výnosů a nákladů s patřičnými mezisoučty na úrovni jednotlivých stupňů. Jednotlivé stupně vyznačují úroveň hospodaření v provozní hospodářské činnosti (předmět činnosti firmy), finanční činnosti a mimořádné (neobvyklé) činnosti. Výsledek hospodaření za běžnou činnost se skládá z výsledku hospodaření za provozní a finanční činnosti včetně daně z příjmů za běžnou činnost. (Ryneš, 2013)

Příloha účetní závěrky

Příloha účetní závěrky slouží k vysvětlení a doplnění informací, které jsou v rozvaze (bilanci) a ve výkazu zisků a ztrát. Vyhláška Ministerstva financí upravuje obsah přílohy podle kategorií účetních jednotek. Účetní jednotka v příloze vede:

a) Informace dle zákona o účetnictví, hlavně dle § 18 odst. 2, tzn.:
   - obchodní firmu nebo název a sídlo,
   - identifikační číslo osoby,
   - právní formu účetní jednotky,
   - předmět podnikání nebo jiné činnosti,
   - okamžik sestavení účetní závěrky,
   - rozvahový den nebo jiný okamžik, ke kterému se účetní závěrka sestavuje,
   - podpisový záznam statutárního orgánu,
b) informace o účetních zásadách a použitých účetních metodách, především způsob:
   - oceňování majetku a závazků,

- stanovení úprav hodnot majetku (odpisy a opravné položky),
- stanovení reálné hodnoty příslušného majetku a závazků,
- uplatněný při přepočtu údajů v cizích měnách na českou měnu,

c) informace o aplikovaném modelu oceňování a technice při ocenění reálnou hodnotou, především:

- změna reálné hodnoty,
- pro každý druh derivátů zaznamená údaje o rozsahu a podstatě, včetně hlavních podmínek a okolností, jež mohou ovlivnit výši, časový průběh a určitost budoucích peněžních toků, a tabulku se zaznamenáváním změn reálné hodnoty v průběhu účetního období na příslušném účtu v účtové skupině 41 - Základní kapitul a kapitálové fondy,
- zaznamená důvody a eventuální výši opravné položky,

d) výši závazkový vztahů (pohledávek a dluhů), jež k rozvahovému dni mají dobu splatnosti delší než 5 let,

e) celkovou výši závazkový vztahů (pohledávek a dluhů), jež jsou kryty věcnými zárukami se zaznamenáním charakteru a formy těchto záruk,

f) výši závdavků, záloh, zápůjček a úvěrů poskytnutých členům řídících, kontrolních a případně správních orgánů se zaznamenanými úrokovými sazbami, hlavními podmínkami a všemi do té doby splacenými, odepsanými, prominutými částkami a poskytnutému zajištění a ostatnímu plnění těchto osob; tyto údaje se zaznamenávají v souhrnné výši pro každou kategorii osob,

g) povahu a výši jednotlivých položek výnosů a nákladů, jež jsou mimořádné svým původem nebo objemem,

h) souhrnnou výši závazkových vztahů (pohledávek a dluhů), podmíněných závazkových vztahů a poskytnutých věcných záruk se zaznamenáním jejich povahy a formy, jež nejsou uvedeny v rozvaze, dále se zvlášť zaznamenávají penzijní závazky a závazky vůči účetním jednotkám v konsolidačním celku a přidruženým účetním jednotkám,

i) během účetního období průměrný přepočet zaměstnanců. (Skálová a kolektiv, 2016)

3.3 Přechod z daňové evidence na účetnictví

Přechod z daňové evidence na účetnictví je ustanoveno dle § 5 odst. 8 zákonem o dani z příjmů, jež říká poplatníkům, jak postupovat v tomto případě dle přílohy č. 3 tohoto zákona. Prvním krokem při přechodu z daňové evidence na účetnictví je potřeba inventarizovat všechen majetek a závazky. Podnikatel by se na tento přechod měl dobře připravit a nepodcenit ho, špatný postup by mohl mít za důsledek nejen účetní chyby, ale i daňové dopady.

Metodu přechodu z daňové evidence na účetnictví upravuje § 61b VPÚ

K prvnímu dni přechodu je potřeba:

- zjistit stavy jednotlivých složek majetku a dluhů ze záznamů v daňové evidenci (tzn. z peněžního deníku, z pomocných knih a inventárních karet apod.),
- sestavit účtový rozvrh podle platné směrné účtové osnovy pro podnikatele,
- zformovat interní směrnice podnikatele,
- sestavit zahajovací rozvahu,
- otevřít účetní knihy (deník, hlavní kniha, kniha analytických účtů a kniha podrozvahových účtů a další knihy, karty a evidence),
- rozepsat počáteční stavy na účty aktiv a pasiv (dle účtu 701 – Počáteční účet rozvažný).

Podnikatel po prvním roce, co začal vést podvojné účetnictví, musí upravit základ daně. Úprava základu daně tkví ve snížení o hodnotu vymezených položek majetku, ve snížení o hodnotu vymezených položek dluhů a ve zvýšení o hodnotu vymezených položek majetku.

Základ daně se snižuje o hodnotu:

- přijatých záloh,
- dluhů, jež byly při úhradě výdajem na získání, zajištění a udržení příjmů.

Základ daně se zvyšuje o hodnotu:

- zásob (k základu daně se může připočítat buď jednorázově, nebo může rozložit částku i do až do 9 let),
- cenin,
- poskytnutých záloh (kromě záloh na pořízení hmotného majetku),

- pohledávek, jež by byly při zaplacení zdanitelným příjmem (kromě pohledávek, jež byly v době vedení daňové evidence za dlužníkem podle § 24 odst. 2 písm. y). (Hakalová, Pšenková, 2016)

3.4 Mezinárodní účetní standardy (IFSR)

Organizace International Financial Reporting Standards a Rady pro mezinárodní účetní standardy si klade za cíl ve veřejném zájmu vytvořit systém, který by byl kvalitní, srozumitelný a vymahatelný za jasně formulovaných pravidel. Od roku 2005 se začali přijímat tyto standardy do řady zemí EU a dalších zemí jako např. Austrálie, Rusko a později také USA, Čína a další… IFRS je představováno jako plně přijatelný základ pro přesné, transparentní a smysluplné výkaznictví(účetnictví). Důvodem pro sjednocení účetní standardů bylo uvolnění finančního kapitálu mezi kontinenty. (COETSEE, BAKKER, VARUGHESE, 2015)

4 Vlastní práce

Praktická část této bakalářské práce se zaměří na analýzu přechodu z daňové evidence na podvojné účetnictví pomocí modelové příkladu, díky poskytnutým podkladům konkrétního podnikatele, který nechce být jmenován, bude dále tato část obsahovat daňové zatížení obou metod evidence, tj. daňová evidence a podvojné účetnictví. Podnikatel zahájil svou činnost v roce 1992. Modelová situace je nastíněna pro rok 2017.

4.1 Charakteristika subjektu

Fyzická osoba podnikající neboli živnostník se zabývá činností zednictví, stavba rodinných domů a výroba elektřiny, ale tato činnost je pouze vedlejší. Živnostník je čtvrtletním plátcem DPH a vede svoji podnikatelskou činnost především na území Plzeňského kraje. Podnikatel nemá žádného zaměstnance, tudíž pracuje sám, dále vlastní 2 automobily pro podnikatelské účely.

Tabulka 6: Charakteristika firmy podle velikosti

Velikost firmy	Počet zaměstnanců	Roční obrat firmy	Roční bilanční suma
Mikro	< 10 zaměstnanců	≤ 2 miliony Eur	≤ 2 miliony Eur
Malý	< 50 zaměstnanců	≤ 10 miliony Eur	≤ 10 miliony Eur
Střední	< 250 zaměstnanců	≤ 50 miliony Eur	≤ 50 miliony Eur
Tento podnik	0 zaměstnanců	1 410 388 Kč	446 428 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Podle tabulky 6 je tento podnik charakterizován jako mikro firma, a to z důvodu, že firma nemá žádné zaměstnance a splňuje i ostatní podmínky pro mikro firmu.

4.2 Řádná inventarizace veškerého majetku a závazků

Před samotným přechodem je nutno provést řádnou inventarizaci veškerého majetku a závazků z důvodu získání potřebných dat k zahájení přechodu z daňové evidence na podvojné účetnictví.

Deník příjmů a výdajů

V deníků příjmů a výdajů se vedou peněžní příjmy a výdaje v české měně. Zjištěné údaje podnikatele jsou za rok 2017 uvedené v tabulce 7. V tabulce 7 obsahuje největší část výnosů položka tržby za služby a to sumou 1 377 657 Kč a na druhé straně přehledu tzn. na straně nákladů je největší obsažená položka nákup materiálu, která činní 958 392 Kč.

Tabulka 7: Přehled výnosů a nákladů za rok 2017

Výnosy		Náklady	
Tržby za služby – účet 602 - Tržby z prodeje služeb	1 377 657 Kč	Nákup drobného majetku – účet – 501 - Spotřeba materiálu	15 336 Kč
Příjmy výroba el. energie	32 731 Kč	Nákup materiálu – účet – 501 - Spotřeba materiálu	958 392 Kč
Přijaté úroky – účet 662 - Úroky	8 Kč	Spotřeba pohonných hmot – účet – 501 - Spotřeba materiálu	90 000 Kč
		Opravy a udržování – účet 511 - Opravy a udržování	27 608 Kč
		Telekomunikační služby – účet 518 - Ostatní služby	3 662 Kč
		Finanční poplatky – účet 568 - Ostatní finanční náklady	5 563 Kč
		Ostatní režijní výdaje – účet 548 - Ostatní provozní náklady	36 216 Kč
		Odpisy – účet 551 - Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	57 383 Kč
		ZP a SP pojištění – účet 526 Zdravotní a sociální poj. individuálního podnikatele	50 305 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pokladna a Běžný účet

Po provedené inventarizaci bylo zjištěno, že stav pokladny byl 23 592 Kč. Tento stav bude převeden v zahajovací rozvaze na účet 211 – Pokladna. Stav bankovního účtu byl po provedení inventarizace 16 722 Kč, tato částka bude převedena na účet 221 – Bankovní účty. Podnikatel vede běžný účet u České spořitelny.

Kniha pohledávek

Na základě inventarizace bylo zjištěno, že živnostník nemá žádné nezaplacené pohledávky. Z tohoto důvodu bude při zaúčtování do podvojného účetnictví částkou 0.

Evidence DPH

V této evidenci jsou evidovány doklady, které obsahují DPH, a to se člení do 3 sazeb a ty jsou 10 %, 15 %, 21 %, tento podnikatel eviduje pouze 2 sazby a ty jsou viz. Tabulka 8. Podnikatel je čtvrtletním plátcem DPH. Na konci roku 2017 byl vypočten ve 4. čtvrtletí rozdíl ze vstupu DPH a na výstupu DPH. Po výpočtu DPH na vstupu a DPH na výstupu podnikateli vzniká nadměrný odpočet, který je splatný 25. února 2018, a proto bude rozdíl zaznamenán na účtu 343 – Daň z přidané hodnoty na stranu Má dáti.

Tabulka 8: Přehled daně z přidané hodnoty

DPH za 4. čtvrtletí 2017	Sazba 21 %	Sazba 15 %	Celkem
DPH na vstupu	32 301 Kč	0 Kč	32 301 Kč
DPH na výstupu	9 760 Kč	10 650 Kč	20 410 Kč
Rozdíl – nadměrný odpočet			11 891 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Evidence majetku

V tabulce 9 a 10 jsou uvedeny podnikatelovy automobily, které jsou odpisovány pomocí lineární metody a patří do 2. odpisové skupiny. Automobil č. 1 je ve třetím roce odepisování. Automobil č. 2 je ve 1. roce odepisování. V účetnictví budou zaznamenány odpisy na účtu 551 – Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku, oprávky na účtu 082 – oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům a pořizovací cena na účtu 022.

Tabulka 9: Daňové odpisy automobilu č. 1

Rok	Pořizovací cena	Procenta	Daňový odpis	Zůstatková cena
1.	201 500 Kč	11 %	22 115 Kč	178 935 Kč
	201 500 Kč	22,25 %	44 733 Kč	neuplatněn
2.	201 500 Kč	22,25 %	44 733 Kč	134 202 Kč
3.	**201 500 Kč**	**22,25 %**	**44 733 Kč**	**89 469 Kč**
4.	201 500 Kč	22,25 %	44 733 Kč	
5.	201 500 Kč	22,25 %	44 733 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 10: Daňové odpisy automobilu č. 2

Rok	Pořizovací cena	Procenta	Daňový odpis	Zůstatková cena
1.	**355 780 Kč**	**11 %**	**39 136 Kč**	**316 645 Kč**
2.	355 780 Kč	22,25 %	79 161 Kč	
3.	355 780 Kč	22,25 %	79 161 Kč	
4.	355 780 Kč	22,25 %	79 161 Kč	
5.	355 780 Kč	22,25 %	79 161 Kč	

Zdroj: vlastní zpracování

4.3 Výpočet daňového přiznání třemi metodami

Níže budou uvedeny tři návrhy pro daňové přiznání, jak pro fyzickou osobu, tak pro právnickou osobu. První návrh je daňová evidence pro daňového přiznání, která představuje výpočet příjmů minus skutečně prokazatelných výdajů, druhý návrh je metoda výdajového paušálu a tzn., že výpočet pro daňové přiznání bude příjmy minus procentuální sazba u tohoto konkrétního podnikatele to je 80 % z dosažených příjmů, třetí metoda je podvojné účetnictví, které je komplikovanější než předchozí dvě zmiňované metody, a proto bude podrobněji vysvětlen níže pod názvem 4.4.1 Výpočet daně z příjmu právnických osob.

4.3.1 Výpočet daně z příjmu fyzických osob pomocí skutečných výdajů

Tento výpočet metodou daňové evidence, představuje souhrn všech příjmů, od kterých se odečtou všechny skutečně prokazatelné výdaje související s podnikatelskou činností. V této metodě je známa struktura výdajů oproti metodě výdajový paušál. V tabulce 11 je

vypočten dílčí základ daně z nájmu ten je vypočítán pomocí výdajového paušál sazbou 30 % tento dílčí základ je z vedlejší činnosti výroba elektřiny.

Tabulka 11: Výpočet daně z příjmu fyzických osob

Příjmy daňově uznatelné	1 410 396 Kč	
Skutečné daňové výdaje	1 194 958 Kč	
Dílčí základ daně	215 438 Kč	= 1 410 396 - 1 194 958
Dílčí základ daně z nájmu	13 169 Kč	
Základ daně	228 607 Kč	= 215 438 - 13 169
Odečet úroků	50 211 Kč	
Základ daně snížen o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně	178 396 Kč	= 228 607 - 50 211
Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	178 300 Kč	
Daň (15 %)	**26 745** Kč	= 178 300 x 0,15
Úhrada slev na dani	49 680 Kč	= 24 840 + 24 840
Daň z příjmu celkem	**0 Kč**	= 26 745 - 49 680
Daňový bonus	**32 808 Kč**	

Zdroj: vlastní zpracování

Složení úhrad slev na dani se u tohoto konkrétního podnikatele skládá ze slevy na poplatníka a ze slevy na manželku a souhrn těchto slev je 49 680 Kč.

4.3.2 **Výpočet daně z příjmu fyzických osob pomocí paušálu**

Způsob podání daňového přiznání pomocí výdajového paušálu uplatňují hlavně podnikatelé, kteří nedosahují sumou skutečných nákladů, které je jim umožňuje způsob výdajového paušálu. Výdaje procentem z příjmů dle § 7 odst. 7 ZDP 80 % z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného, nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 1,6 mil. Kč.

Tabulka 12: Výpočet daně z příjmu fyzických osob

Příjmy daňově uznatelné	1 410 396 Kč	
Výdaje (80 % z příjmů)	1 128 317 Kč	= 1 410 396 Kč x 0,8
Dílčí základ daně	282 079 Kč	= 1 410 396 - 1 128 317
Dílčí základ daně z nájmu	13 169 Kč	
Základ daně	295 248 Kč	= 282 079 + 13 169
Odečet úroků	50 211 Kč	
Základ daně snížen o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně	245 037 Kč	= 295 248 - 50 211 Kč
Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	245 000 Kč	
Daň (15 %)	**36 750** Kč	= 245 000 x 0,15
Úhrada slev na dani	49 680 Kč	= 24 840 + 24 840
Daň z příjmu celkem	**0 Kč**	= 36 750 - 49 680
Daňový bonus	**32 808 Kč**	

Zdroj: vlastní zpracování

4.4 Výpočet daně z příjmu právnických osob

Vytvoření počáteční rozvahy

Počáteční rozvaha obsahuje přehled stavu majetku a závazků k zahájení účetnictví, dále ukazuje, z jakých zdrojů byl majetek pořízen. Níže uvedená počáteční rozvaha ukazuje, že strana aktiv je dále rozdělena na tři části Brutto, Korekce a Netto. Největší zastoupení na straně aktiv má účet Dlouhodobí majetek konkrétně hmotně movité věci, na straně pasiv je vidět, že největší zastoupení má položka Dlouhodobé úvěry.

Tabulka 13: Přehled aktiv a pasiv

Položka	Brutto	Korekce	Netto
Aktiva celkem	**609 035 Kč**	**150 716 Kč**	**458 319 Kč**
Dlouhodobí majetek	556 830 Kč	150 716 Kč	406 114 Kč
Hmotné movité věci	556 830 Kč	150 716 Kč	406 114 Kč
Krátkodobí finanční majetek a peněžní prostředky	40 314 Kč		40 314 Kč
Pokladna	23 592 Kč		23 592 Kč
Bankovní účty	16 722 Kč		16 722 Kč
Daň z přidané hodnoty	11 891 Kč		11 891 Kč
Pasiva celkem			**458 319 Kč**
Vlastní kapitál			203 319 Kč
Účet individuálního podnikatele			203 319 Kč
Dlouhodobé úvěry			255 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Účet individuálního podnikatele

U fyzické osoby (individuálního podnikatele), který vede účetnictví, zde se zachycují osobní vklady, včetně vkladu na začátku podnikatelské činnosti, výběry individuálního podnikatele. Při otevírání účetních knih se na tento účet převede zisk, popřípadě ztráta za předcházející účetní období nebo za daňovou evidenci se souvztažným zápisem na účtu určeném k zaúčtování výsledku hospodaření ve schvalovacím řízení. Účet 491 může mít buď pasivní, nebo aktivní zůstatek.

Tabulka 14: Výpočet Účet individuálního podnikatele

Aktiva	458 319 Kč
Pasiva = součet pasiv bez Účtu individuálního podnikatele	255 000 Kč
Účet individuálního podnikatele	= 458 319 - 255 000= 203 319 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Otevření účetních knih

Otevření účetních knih se provádí k prvnímu dni účetního období, zde se účtují položky zjištěné inventarizací, provádí se podvojným zápisem pomocí účtu 701 – Počáteční účet rozvažný.

Tabulka 15: Počáteční rozvaha

Položka	MD	D	Částka
Hmotné movité věci	022	701	556 830 Kč
Pokladna	211	701	23 592 Kč
Bankovní účet	221	701	16 722 Kč
Oprávky k hmotným movitým věcem a souborům movitých věcí	701	82	150 716 Kč
Účet individuálního podnikatel	701	491	203 319 Kč
Dlouhodobé úvěry	701	461	255 000 Kč
Daň z přidané hodnoty	343	701	11 891 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

4.4.1 **Výpočet daně z příjmu právnických osob**

Při přechodu z daňové evidence na podvojné účetnictví je důležitým krokem spočítání si daňového dopadu při případném přechodu. V rámci účetnictví bude vypočítán dopad z nákladů a výnosů, který bude ovlivňovat daň z příjmu právnických osob. Podle následujícího výpočtu v tabulce 16:

Tabulka 16: Výpočet daně z příjmu právnických osob

Výnosy za zdaňovací období	1 377 657 Kč
- Náklady za zdaňovací období	1 137 575 Kč
= Účetní výsledek hospodaření	240 082 Kč
+ náklady daňově neuznatelné	350 226 Kč
- výnosy daňově neuznatelné	162 628 Kč
+/- rozdíl mezi účetními a daňovými odpisy	0 Kč
= Základ daně	427 680 Kč
- Odčitatelné položky	0 Kč
- Dary	0 Kč
= Základ daně snížený o odčitatelné položky a dary (zaokrouhlený na celé tisíce dolů)	427 000 Kč
x sazba daně	19 %
= Daň z přijmu	**81 130 Kč**

Zdroj: vlastní zpracování

Složka náklady daňově neuznatelné se skládá z plateb DPH finančnímu úřadu a z osobní spotřeby podnikatele. Dále položka výnosy daňově neuznatelné se skládá z příjmu DPH od finančního úřadu, vratky daně z příjmů od finančního úřadu a osvobození od daně.

Daňový dopad

Pro podnikatele na základě výpočtu v tabulce 16 je znázorněn daňový dopad. Podnikatel po zahájení účetnictví má povinnost zvýšit svůj daňový základ buď jednorázově, nebo částku rozložit až do 9 let své podnikatelské činnosti, částku rozloží podle své vůle, žádný zákon neříká, jak vypočítanou částku musí rozložit ve stanovené období. Pokud by tento podnikatel chtěl rozložit daňový dopad rovnoměrně po dobu 9 let jednalo by se o částku viz. výpočet níže:
81 130: 9 = **9 014 Kč** za účetní období, tzn. daňový základ by se každý rok zvýšil o vypočítanou částku.

Pro minimalizaci daňového dopadu by bylo podnikateli doporučeno snížit osobní spotřebu, ale obecně pro minimalizaci daňového dopadu je důležité snížit nadbytečné množství

materiálu a zásob na skladě, nezaplacené závazky vůči dalším institucím, dále je doporučeno vymáhat nezaplacené pohledávky.

4.5 Porovnání 3 metod pro podání daňového přiznaní

V tabulce 17 je uvedeno porovnání různých metod pro výpočet daně z příjmu.

Tabulka 17: Přehled metod pro daňové přiznání

	Daňová evidence	Výdajový paušál	Podvojné účetnictví
Základ daně po zaokrouhlení	178 300 Kč	245 000 Kč	427 000 Kč
Daň	26 745 Kč	36 750 Kč	81 130 Kč
Daň po slevě	0 Kč	0 Kč	81 130 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Podle tabulky 17 je vidět, že pro podnikatele není podvojné účetnictví v tuto chvíli vhodné oproti zbývajícím metodám výpočtu daňového přiznání, kterou jsou daňová evidence a výdajový paušál. V porovnání základu daně mezi daňovou evidencí, který je 178 300 Kč a proti tomu výdajový paušál má základ daně 245 000 Kč je vidět znatelný rozdíl, který pro tento případ neovlivní daň po slevě. Podnikateli by po přezkoumání tabulky 17 byla doporučena daňová evidence oproti výdajovému paušálu z důvodu přehlednosti výdajů podnikatele.

5 Závěr

Obsahem této bakalářské práce bylo analyzovat a vyhodnotit pro konkrétního podnikatel přechod z daňové evidence na podvojné účetnictví a poté mu doporučit, zda učinit přechod, pokud ano, za jakých podmínek a jak nejlépe optimalizovat svůj majetek před případným přechodem. Díky poskytnutým údajům podnikatele, který nechce být jmenován, byl modelově vypočítaný přechod, který byl vytvořen pro rok 2017. Porovnání 3 různých metod pro podání daňového přiznání, kterými byly daňová evidence, výdajový paušál a podvojné účetnictví. Výsledkem bylo zjištěno, že pro daňovou evidenci a výdajový paušál by byla daň nulová. Jelikož při využití výdajového paušálu není dobrá orientace ve výdajích, bylo podnikateli doporučeno dále zůstat u daňové evidence z důvodu jednoduché administrativy a nulové daňové zátěže oproti podvojnému účetnictví, a to z důvodu lepší přehlednosti ve výdajích firmy oproti výdajovému paušálu.

6 Seznam použitých zdrojů

COETSEE, Danie, Erwin BAKKER, Santosh VARUGHESE, et al. Interpretation and application of International financial reporting standards 2015. Hoboken: John Wiley, c2015. ISBN 978-1-118-88955-8.

DUŠEK Jiří, SEDLÁČEK Jaroslav. Daňová evidence podnikatelů 2015. 12. vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. ISBN 978-80-247-5436-9.

HAKALOVÁ, Jana. Daňová evidence: teorie a praxe. Praha: Wolters Kluwer,2016. ISBN978-80-7552-239-9.

HRUŠKA, Vladimír. Účetní případy pro podnikatele 2016. Praha: Grada Publishing, 2016. Účetnictví a daně. ISBN 978-80-247-5802-2.

RYNEŠ, Petr. Podvojné účetnictví a účetní závěrka: průvodce podvojným účetnictvím l 1.1.2013. 13., aktualiz. vyd. Praha: ANAG, 2013. Účetnictví. ISBN 978-80-7263-793-5.

SKÁLOVÁ, Jana. Podvojné účetnictví 2016. 22. vydání. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-271-0031-6.